

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 112.

V Ljubljani, v sredo 18. maja 1898.

Letnik XXVI.

Knez in nadškof dr. Jak. Missia.

III.

Toda, pravijo dalje, v politične namene je izpostavljal sv. Rešnje telo, utikal se je v volitve.

Vtikal se je v volitve? Nekateri ljudje so res čudaki. Če se duhovniki ne vtikajo v volitve, so duhovniki vsega krivi. Na Štajerskem je baje klerikalizem kriv, da nemštvo zmaguje. Zakaj? Zato, ker napravlja klerikalizem po cerkvah — misijone in ne slovenskih taborjev! Uradniki niso nič krivi, meščani nič, tržani nič — samo duhovniki, ker napravlajo misijone in ne taborjev. Na Kranjskem pa so zopet duhovniki vsega krivi, ker se vtikajo v politiko, ker ne žede po zakristijah, ker ne napravlajo samo misijonov v cerkvi, ampak tudi zunaj cerkve shode. Ni vrag, da ne bi bil vsega klerikalec kriv! to je maksima prežlahtnih slovenskih liberalcev.

Škof se je vtikal v politiko? Kako? S tem, da je dejal, naj volijo vsi krščanske može? Ali ni to njegova dolžnost, ne kot škofa-politika, ampak kot katoliškega škofa? Ali Kristus nima v javnem življenju nobenih pravic? Potem pa pogledajte na Madžarsko! Če škofje vidijo, kako v onostranski polovici liberalni ljudski zastopniki nakladajo cerkvi sužni jarem, kako teptajo z nogami nje najsvetejšo pravdo, pač ne bi bili škofje, ko se ne bi obrnili k ljudstvu, ter mu pokazali grabežnih volkov v ovčjih kožuhih!

Škof se je vtikal v politiko? Kako? S tem, da je prepovedal duhovnikom prevzeti mandat brez njegovega dovoljenja? Za Boga! Sami tirate duhovnike s političnega torišča in v tistem hipu kolnete škofa, če sam nekaterim prepove stopiti na isto torišče!

Škof se je vtikal v politiko? Kako? S tem, da je ukazal moliti za dobre volitve! In to ponavljajo naši liberalci? Človek skoro da res ne

vé, ali bi se smijal ali jezil o taki zlobi ali taki slepoti! Torej cerkev niti več moliti ne sme, ne za odvrnjenje potresa, ne za dobro letino, ne za srečne volitve! In škof, ki ukaže take molitve, se vtika v stvari, ki so zunaj zakristije, kakor bi dejal dr. Tavčar, in se torej meša v politiko! Gorje slovenskemu narodu, če bo takim možem prodal svojo pamet, kakoršni so slovenski liberalci! Potem le kličite tudi po Kranjskem: »Morituri vos salutanti!«

Toda, pravijo naposled sovražniki našega škofa, pospeševal je gospodarsko organizacijo po Slovenskem. To menda misli »Slov. Narod« (št. 109), ko piše:

»Ravno pod škofovanjem Missijevim pričelo se je gibanje, ki je v svojem jedru pazilo na to, da je političnega nasprotnika ubiti pred vsem s tem, da se mu vzame vsakdanji kruh. Nočemo sicer trditi, da je to navadilo izhajalo neposredno od sedanjega nadškofa, ali sedanjí nadškof ni storil ničesar, iz česar bi se sklepati dalo, da se ne strinja s tistim razdivljanjem, hujskajočim in posameznike materijelno uničujočim delovanjem mlajše duhovščine po deželi... Njega zadeva popolna odgovornost za vse, kar se je pod njegovim škofovanjem upala in predrznila počenjati mlajša naša duhovščina.«

Zopet ista pesem! Če škof drži križem roke, vpijejo socijalni demokratje o katoliški cerkvi, da je najhujša trdnjava kapitalizma. Če se potegne za teptano siromašno ljudstvo, pa vpijejo liberalci, da uničuje kapitaliste! Toda o tem ne zinemo nobene besede. Ne trdimo, da duhovniki nikjer ne store nobene napake, a to pač smelo trdimo, da uprav katoliški škof mora dandanašnji reševati socijalno vprašanje. To pot mu je načrtal sam prvopastir Leon XIII.! Tudi to je kos one velike naloge, ki jo ima katoliška cerkev. Teptani, tlačeni in obupani narodi le prelahko zgreše svojega jedinega Odrešenika, če jim v njih bedi ne ponudi roke

ter jih ne okrepi tudi telesno. Tako je delal Kristus, ko je še živel telesno med nami, bil je prijatelj ubogih, in tako dela še vedno, živeč mistično v cerkvi. Podoba našega škofa bi ne bila popolna, ko ne bi bil tudi v tem naslednik Kristusov, ko mu ne bi bil Kristus vse v vsem!

Lahko rečemo: Knez nadškof dr. Jak. Missia je bil kot škof ljubljanski pravi katoliški škof. V njegovem javnem delovanju ničesar ni, kar bi ne potekalo iz ideje-vodnice, iz krščanske ideje, kar bi se ne zlagalo z zvanjem in poslanstvom katoliškega škofa — omnia instaurare in Christo, vse obnoviti v Kristusu.

Kar se pa tiče notranjega in zasebnega življenja, pravimo le še, česar ni mogel utajiti niti list, kakoršen je »Slov. Narod«: »Brez dvojbe ni v deželi človeka, ki bi ne bil prepričan, da je Jakob Missia v resnici pobožen, za svojo cerkev vnet, in da v tem pogledu niti najmanjši madež ne pade na njegovo življenje!«

Če ni dosegel toliko, kolikor je gotovo želel kot katoliški škof, je temu vzrok povsem drugod.

III.

Z jasnim smotrom in z najboljšo voljo je prišel prevzv. dr. Jakob Missia kot škof v našo deželo. Hotel je biti zares katoliški škof in z apostolskim srcem je vzljubil naš narod. Z mirno vestjo lahko rečemo, da je ljubil stokrat bolj slovensko ljudstvo, nego li tisti, ki slovenskemu narodu prvačijo, a se bratijo ob vsaki priliki z narodnimi in verskimi odpadniki.

Če ni dosegel vsega, kar je pač želel v svoji blagi duši, ni kriv on, ampak krivi so vse drugi vzroki.

Jožefinizem je zasekal katoliški cerkvi v Avstriji globoke rane, ki še vedno krvave. Iztrgal je iz src podobno katoliške cerkve in kazal za cerkev neko potvaro, katere nobeden ljubiti ni mogel. Ponižal je služabnike božje, da so bili hlapci ča-

LISTEK.

O čebelnjaku.

Spisal Ivan Grádar. *J. Canhan*
(Dalje.)

V.

Mrzel veter je pihal od severa in topoli so šumeli in se priklanjali. Blokar pa je čutil nezno, težko vročino po vsem telesu in žile na sencih so mu bile trdo in v nejednakih prestankih, kakor bi ga udarjalo z jeklenim kladivom.

V gostilni ni bilo nikogar več in žena je pospravljala kozarce in zlagala namizne prte.

»Kod pa si hodil ob tako poznem času?«

»Zunaj! — Vina mi daj!«

Roka se mu je tresla, ko je prijel za čašo in jo izpraznil v dušku. Spregovoril ni ničesar ter odšel s trdimi koraki po stopnicah v svojo sobo.

Mesec je sijal skozi okno in po stezah so se dvigale velike sence v nedolčnih obrisih. Zdelo se je, da se nagibajo na skrivnem druga k drugi, da šepetajo in trepečejo.

Blokar je hodil po sobi s prekrizanima rokama in sklonjeno glavo; njegova senca je rasla, dvignila se visoko do stropa, hušnila po steni in se krčila, kakor bi plesal krog njega zloben duh, bližal se mu z režečim obrazom in se mu s pritajenim smehom skrival za hrbtom.

»Kaj je vse to samo na sebi? Kje leži hudo delstvo? ... Postavim mu jih lahko deset novih ... A ne, — ne, — ne! Ni samo to! ... Pridi in zapali mi dom nad glavo, — vzemi vse, kar je mojega in potem me tolaži: »desetkrat ti povrnem vse!« — Jaz ne maram tvojih dobrot, — daj mi, kar si mi ugrabil! ... Kakor bi mi ubil očeta in nató pripeljal prédme tujega človeka: — »Glej, do pičice je podoben tvojemu očetu, — v obraz, v oči, celo glas je njegov; njegovo srce je še blažje in on te bo ljubil, kakor te tvoja mati ni mogla bolj ljubiti ...« Oj ti bedak, — kaj ti pride na misel? Kaj hočem s tem človekom? Vrni mi mojega očeta! ... Dà, resnica je! Jaz sem mu ugrabil vse bogastvo, raztrgal sem mu srce in vzel pol življenja. To se ne dá ne preklicati ne popraviti, kakor bi se bilo zgodilo pred sto leti ... In kazen pride sama! ...«

Odbila je dvanajst, ko se je razpravil in legel na posteljo. Skozi odprto okno je prihajala mrzla nočna sapa, ali na njegovem čelu so stale potne kaplje. Dihal je težko in z naporom in trepalnice so ga skelele.

Zoperne, v vročih barvah žareče slike so prihajale pred njegove oči. Želel si je, da bi zadremal; obrnil se je v steno in se odel čez glavo. A v zmedenih polusanjah je videl potne, neznane obraze z okrvavljenimi očmi in zlobno režečimi ustni ...

Stal je pred čebelnjakom. A čebelnjak je bil velik in dvigal se je vedno višje in višje, prevlečen s škrlatno rdečo barvo.

»Uprita se! Vrzita ga dol! Na cesto! V jarek!«

In upiral se je vanj z obema rokama in s prsimi; koža se je drgnila ob trdem lesu in ob robovih, da se je prikazovalo živo meso; in vroče znojne kaplje, pomešane s krvjo so padale na tla. Čebelnjak je stal trdno in nepremično.

»Uprita se!«

A kakor bi bil ukovan! In Mrva je sedel pod hruško in prižigal pipo.

sovnega duha. Liberalizem se je široko razpasel in zajedel se globoko v vse naše razumnštvo. Vsi smo še bolj ali manj prepojeni z liberalnim mišljenjem. O katoliški cerkvi še vedno nimamo tiste žive božje ideje, ki bi jo morali imeti. Državni idol nam je potemnil jasno podobo o mističnem Kristusu, in objel nas je neki sužni duh.

Zato ni čuda, da celo vsi škofje niso vsikdar bili Avstriji to, kar bi bili morali biti v tako žalostni dobi. A še manj čuda, če se katoliškim škofom niso vedno odpirala srca, saj je tem srcem bila odtujena podoba katoliškega škofa.

Naš škof je imel najlepši smoter in najblajše namene, a popolnega doumevanja ni našel vedno niti tam, kjer bi ga bilo pričakovati. Zato marsikatera osnova ni imela one trpežnosti, in marsikatera misel ne one životvorne moči, ki bi jo bila morala imeti po svoji naravi. Koliko se je trudil, da bi vtisnil vsej duhovščini v srce svoj jasni vzor. »Ut omnes unum sint«, ta misel, ta želja ga je posebno navdajala glede na duhovščino. Mnogo je dosegel, a vsega ni in ni mogel. Kjer delujejo sovražne demonske sile desetletja in desetletja, tam tudi apostolska moč prodre hipoma le čudežno.

Naše dobro ljudstvo se ga je oklenilo z veliko ljubeznijo, kakor sploh ljubi vsakega škofa. A tudi naše ljudstvo ni brez velikih napak in strastij. Tudi tukaj je čakalo našega škofa še mnogo dela, ki ga niso bili dovršili predniki. Storil je veliko, vsega seveda tudi tukaj ne. Dobro poznavajoč našo dobo pa vedno mlade sile katoliške cerkve je posebno skrbel za društveno življenje. Z ljubeznijo je podpiral rokodelska, delavska in mladeniška društva, še z večjo ljubeznijo seveda še bolj prerajajoče Marijine družbe. Ko je videl bedo našega naroda, ko je videl, kako v mnogih krajih ječi pod pezo bremen, se mu je smilil, in z isto apostolsko ljubeznijo je priporočal in podpiral gospodarsko organizacijo, ter dovolil celo duhovnikom, ko ni bilo drugih mož, da so oni poučavali narod tudi v tem oziru ter mu snovali gospodarske naprave. Da bi tudi zbornicam dovedel katoliškega življa in tako obenem deloval tudi za preporod skupne domovine avstrijske, je bila jedna prvih skrbij, da bi probudil v Slovencih katoliško zavest. Zajedno z drugimi avstrijskimi škofi je poučeval ljudstvo o pomenu volitev, o dolžnostih in pravicah javnega življenja, v ožji domovini pa je krepko podpiral delo za prvi slovenski katoliški shod, ki je bil potem zares tabor katoliške misli, in ognjišče, ki je z njega katoliška zavest mogočnejše zaplamtela in vnela mnogo src.

A prav ta apostolski trud mu je nakopal mnogo sovražnikov.

Duh časa, dotika z otrovano zapadno kulturo, pa visoke šole so zaplodile tudi v Slovencih liberalizem in liberalce. Masa tako zvane inteligence se morda res nikdar ni prav zavedala, kako globoko tiči v liberalizmu, kako zelo je odtujena pravemu čistemu katoliškemu mišljenju. A nekaj jih je bilo vedno, ki so bili zavedni liberalci ter so črtili in sovražili katoliško cerkev ter vsak poskus

prerojenja. Ti so izpočetka imeli mržnjo do našega škofa, ki pa je kmalu vzbujala v očito sovražstvo. Začeli so ga napadati, podtikati mu krive namere, klevetati ga. Očitati so mu, da je prišel izpodkopavat slovensko narodnost, širit ponemčenje, dušit narodno zavest. Sedaj so trdili, da je vladni sluga, a takoj potem, če je kazalo, so zavpili, da je nelojalen, včas pa kar oboje v jedri sapi.

Kar so črtili in sovražili prvaki liberalizma, ni mogla ljubiti masa inteligence, zakaj tudi prepričanje je dandanašnji moda, ki se izpreminja po samovolji nekaterih. Tudi druga inteligenca torej, ki ni še imela jasne liberalne zavesti, je začela z drugimi naočniki opazovati škofovo delovanje ter drugače je presoјati. Tudi njej se je zdelo, da škof ni naš. Ta misel se je širila in čim bolj se je širila, tem bolj se je širil v Slovencih prepad. Duhovščina z ljudstvom se je tem bolj oklepala škofa, čim bolj je spoznavala, da je zares katoliški škof, inteligenca se mu je s svojimi prvaki tem bolj odtujevala. Tako torej škof ni bil niti najmanj kriv ločitve, res pa je, da smo se ločitve zavedeli najbolj pod njegovim škofovanjem. Ločitve kriva je bila liberalna ideja, ki jo je časovni duh zaplodil v Slovence. Ker je bil naš škof kot katoliški škof nositelj krščanske misli, katoliške ideje, ni bila mogoča sprava, kakor ni mogoča med vodo in ognjem. Le tedaj, ko bi bil slovenski narod izprva liberalen ter bi liberalizem bil posebna blagodat za narode, le tedaj bi mogli očitati škofu, da je povsipešil razkroj in ločitev duhov. A liberalizem je poguba narodom in še posebej majhnemu slovenskemu narodu. Zato so tisti grobokopi našega naroda, ki so pod egido liberalne ideje ves čas izpodkopavali škofu ugled ter ovirali njegovo blagoslovno delovanje.

In to so delali od početka. Česar pa ne more še količkaj omikan človek sam o kom klevetati v omikani družbi, to so nosili v »Slovenski Narod« in pozneje v pokrajinske liste in v »Rodoljuba«. Začela se je prava gonja proti našemu škofu, in ni čuda, da so sem ter tje zbegali celo ljudstvo, ter tako zorali tla za brezbožno socijalno demokracijo. Zatrli so mnogo, mnogo, kar je z znojnim trudom vsejal naš škof, in vsejali so mnogo mnogo strupne zeli, ki je ne bo mogoče več z lepa iztrebiti. Liberalizem je kriv, da ni bila doba našega škofa še blagoslovnejša. Blagoslovnejša pravimo. Zakaj zelo se moti »Slovenski Narod«, če meni, da »knezoškofa Missia politika ni dobila božjega blagoslova, in kar je v tem pogledu sezidal, zidal je na pesek«. Hvala Bogu! Take stvari mi čitamo s pomilovalnim nasmehom, ker dobro vemo, kako si »Slovenski Narod« le želi, da bi bilo tako; ker beremo med vrsticami, kako zelo boli slovenske liberalce, da ni tako; ker čutimo, kako se isti liberalci boje, da ne bi prihodnji škof nadaljeval pričetega dela. Ko govori »Slovenski Narod« o »popolnem fiasco« škofovega dela, vidimo ga, kako kremži in previja obraz liberalni mefisto, ker se mu iz želje noče roditi — vera! Škof Missia je vrezal brazde v slovenske poljane, ki jih liberalizem ne bo več zravnal in poteptal, in setve njegove liberalna ljuljka ne bo več udušila nikdar!

Toda kakor smo dejali, doba našega škofa bi bila še blagovitejša, ko bi se ne bil v nas tako široko in globoko razlezel podli liberalizem.

Podli liberalizem! Pojedincu bi bil že davno odgnil jezik, ko bi bil izpregovoril toliko podlih psov, kakor jih je izbruhal za dobe našega škofa proti »klerikalizmu« »Slov. Narod«.

To in le to je krivo, da naš narod ne napreduje, kakor bi mogel, ko bi ga ne begala liberalna klika, ampak ko bi stal jedini in zložen pod praporjem slovenskim: Vse za vero, dom, cesarja!

To bodi dovolj!

Prevzv. dr. Jakob Missia je bil — katoliški škof. Bil mu je »Kristus vse v vsem«! To je njegova najlepša podoba in najlepša hvala! Zato in le zato so ga liberalci preganjali in klevetali, kakor bodo preganjali in klevetali tudi njegove naslednike.

Ne varajmo se! Liberalizem je zaklet sovražnik katoliške cerkve in katoliških škofov, naj kaže očito svoje demonsko sovražstvo ali pa naj se skriva pod krinko masonskega kovarstva!

Enketa glede zlaganja zemljišč.

Spisal posl. Fr. Povše.

Deželni zbor kranjski je naročil dež. odboru, da skliče enketo, ki naj bi se posvetovala o zakonu glede zlaganja zemljišč, kakoršen velja za Nižje-Avstrijsko. Zastopniki kmetijskih volilcev so svoje pomisleke o tem sicer idealno lepem, pa s težavami spojenem zakonu v dež. zboru navedli. Zato je dež. odbor te pomisleke prijavil kmetijskemu ministerstvu, katero je potem skušalo ovreči izražene pomisleke in nasvetovalo, da se skliče posebna enketa kmetijskih veščakov, ki naj se dogovoré, kako bodi tak zakon osnovan za kranjsko deželo.

Dež. odbor je sklical enketo na 12. dant. m. v katero je povabil kot zastopnika c. kr. kmetijske družbe ravnatelja Pirca in barona Lazari-nija, potem predlagatelja tega zakona gosp. deželnega poslanca plem. Lenkha, deželnega poslanca Jos. Lenarčiča, kot zastopnika veleposestva Janka Urbančiča, graščaka Podturnom pri Predvoru in barona Berga, graščaka v Mokronogu; kot zastopnike kmet. posestva I. Božiča iz Poddrage, P. Pakiža iz Sodrašice, A. Mejača iz Komende in A. Planinca iz Boštanja, kmetijsko ministerstvo je odposlalo vladnega svetnika Bäckerja, ki je v ministerstvu poročevalec za komasacijske zadeve; c. kr. dež. vlado kranjsko zastopal je gosp. vladni svetovalec Schaschel. Enketi je predsedoval dež. glavar O. Detela, kot poročevalec je bil dež. odbornik Fr. Povše, ki je načrtal v glavnih potezah obseg takega zakona. Velika večina članov enquete izrekla se je, da bi tudi naši deželi ugajal zakon, ki bodi približno take vsebine, kakor je oni za Nižje-Avstrijsko. Ta zakon daje priliko onim katastralnim občinam, koder je zlaganje razkosanih zemljišč mogoče in koristno, zlagati raztresena zemljišča ter reševati stvari pri zlaganju parcel. Potom zakona se uveljavi po državnem zakonu dovoljena olajšava glede troškov, ker se vse pravne zadeve pri komasaciji rešujejo brez koleka.

Na drugi strani pa mora zakon imeti zopet take določbe, da se ne more komasacija (zlaganje) vršiti, ako ne dovoli v to večina dotičnih posestnikov, ki morajo zastopati vsaj dve tretjini katastralne vrednosti. Varstva je torej dovolj, da se brez prave potrebe ne bo nikjer vršila komasacija. Če se bo za zlaganje izrekla večina posestnikov, ki so lastniki dveh tretjin zemljišč, katera naj se zloži, smé se trditi, da je stvar dobra, opravičena in tudi koristna. V takem slučaju pa je dopustno, celo opravičeno, da se manjšina, torej jedna tretjina, udá večini dveh tretjin.

Seveda, najbolje bi bilo, ko bi vsi udeleženi posestniki se izrekli za zlaganje. Toda to je težavno, ker jeden med tistimi se še najde, ki vedno ugovarja. Ker pa drž. zakon za zlaganje zemljišč veli, da mora komasacijski načrt odobriti večina posestnikov, ki posedujejo dve tretjini vrednosti dotičnih zemljišč, in ker se pri taki omejitvi ni bati nasilstva, je bil skoro soglasno vsprejet nasvet, da se tudi za našo deželo izdá tak zakon.

C. kr. kmetijsko ministerstvo bo sedaj na podlagi razprave pri enketi, katera je k posameznim paragrafom dodala svoje pomisleke, oziroma stavila svoje nasvete, izdelalo zakon za komasacijo, o katerem bo konečno sklepal deželni zbor.

Da se naši kmetovalci že pravodobno seznanijo vsaj z glavnimi načeli komasacijskega zakona, zdi se nam koristno, da podamo v glavnih potezah navodila takega zakona, kakor jih je poročevalec deželnega odbora Povše v enketi razvil. Naši kmetovalci naj se posebno po kmetijskih podružnicah zbirajo in posvetujejo o tem važnem gospodarskem zakonu ter naj izrazijo svoje pomisleke potom kmetijske družbe, ali naravnost svojim poslancem, ki bodo v prihodnjem deželnozbornem zasedanju konečno odločevali o vsebini komasacijskega zakona.

Komasacijski zakon, kakor velja za Nižje-Avstrijsko, ima V. glavnih oddelkov.

V prvem se razpravlja o zlaganju zemljišč sploh. Ta oddelek obsega 26 paragrafov. Od teh je posebno važen § 2, ki določuje, katera zemljišča se morejo šteti za komasacijo pripravna. Paragraf 3 pa navaja, katera zemljišča so izvzeta od komasacije, in nikdo ne more biti siljen k zlaganju, tudi ko bi vsi drugi bili za to. Taka zem-

»Glejte, gospod župan, — kos mesá Vam visi od rame in prsa ste si razdrapali!«

Vzdramil se je ter se dvignil iz postelje. V glavi mu je bilo še nejasno in težko, da se je opotekel in naslonil ob mizo. Luna se je skrila za oblak in temná je bilo v sobi. Zvezde so dre-male na nebu v zaspanem, bledem svitu, kakor da pojemajo z zadnjimi žarki.

Blokar je iskal užigalic, da bi napravil luč. Obšel ga je nerazumljiv strah, — kakor bi stal molčé in onemogel sredi temnih, neznanih postav, ki stezajo proti njemu svoje mrzle roké . . .

»Vrni mi, kar si mi ugrabil! Vrni mi moje bogastvo!«

To je bil zategnen, obupen glas; zdelo se je, da je prišel iz noči same, — iz hladnega, v daljavi vzdihujočega vetra, polnega opojnih duhov, — iz visokih, šepetajočih topolov, — iz umirajočih zvezd . . . In odmevalo je še vedno, kakor da so ostale besede začarane v zraku . . .

Blokarja je spreletelo mrzlo po telesu; stal je poleg okna s sklonjeno glavo in poslušal . . .

Ali niso zašumeli koraki po pesku?

Proseč, globok glas se mu je izvil iz grla:

»Jaz ga nimam, tvojega bogastva . . . Kar imam, vse je tvoje . . . Vzem si ga sam!«

(Dalje sledi.)

ljišča so: vinogradi, sadni vrtovi, kmetijska stavišča, hišni vrtovi, parki, obzidani prostori, gozdi, kamnolomi, zemljišča, na katerih so izvirki, vreli zdravilnih voda itd.

To je povsem opravičeno, ker jako težavno bo doseči tako cenitev njiv, travnikov in pašnikov, da ne bo ugovorov in nezadovoljnežev; koliko težje pa je to doseči pri vinogradih in sadnih vrtovih, ker eden vinograd je dobro rodeč, v drugem so še mlade trte, v tretjem že zelo stare itd. Prav tako je s sadnim drevjem. Poleg tega ni vse eno, kake vrste so trte ali sadna drevesa, ker bolje je imeti 20 žlanih dreves kakor 50, katera rode sad porabljen le za mošt ali sušenje.

Istotako je zelo težavno oceniti vrednost gozdov, in prepirom bi ne bilo ne konca ne kraja.

Ako pa se vsi zedinijo in izreko za zložitve, morejo se tudi gozdovi, sadni vrtovi in vinogradi zložiti.

Četrty paragraf je prav umesten, ker izključuje od zlaganja vsa taka zemljišča, katera so podvržena pogostnim povodnjim ali hudournikom, sneženim plazovom, udiranju, katera leže ob derečih vodah, ki spodjedajo bregove itd.

Lepo bi se zahvalil posestnik kakega travnika v sigurni legi, ki bi ga moral drugemu prepustiti in zanj prevzeti kos, ležeč ob vodi, katera morda v malo letih izpodje breg in travnik odnese.

Istotako je mnogo travnikov ob potokih, kateri nanašajo gramoz.

§ 5. določuje obseg zemljišč za komasacijo. Navadno se določi cela katastralna davčna občina, more se pa tudi, ako so razmere povsem slične, tudi cela pokrajina skupaj smatrati kot slična plast, sposobna za zložitve.

Vedno pa mora to odločevati značaj gospodarski in korist take zložitve, to je, vedno mora jasno biti, da bo po zložitvi nastalo gospodarsko zboljšanje ondotnih zemljišč. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. maja.

Budgetni odsek avstrijske delegacije je včeraj pričel z razpravo o proračunih za leto 1899. Najpreje je bila na dnevnem redu izredna vojna potreba. Vnela se je daljša debata pri posameznih točkah, ki sta jih skušala pojasniti zunanji in vojni minister. Zelo veliko se govori o 30 milijonskem kreditu. Kakor znano, zadovoljil se je budgetni odsek ogerske delegacije s samo izjavo zunanjega ministra, da bo odseku tajno razložil vse razloge glede porabe tega kredita. S tako izjavo se baje zadovolji tudi avstrijska delegacija, ker, kakor se čuje, pritiskata nanjo skupna in avstrijska vlada. Viharja, ki se je v nekaterih listih toliko napovedal, torej ne bode.

Nemška opozicija in zunanja politika. Povodom zasedanja delegacij se nemški kričači opetovano zaletujejo v zunanje ministra grofa Goluhovskega, ker ga hočejo na vsak način prisiliti, da se vmešava tudi v notranjo politiko avstrijsko. Njih glavno glasilo »Bohemia« piše tem povodom: Člani nemške opozicije sicer osebno zaupajo zunanjemu ministru in ga spoštujejo, toda za proračun jih pa tako dolgo ne dobi, dokler se ne izvrši sprememba na polju notranje politike, ki se strinja z zahtevami nemškega naroda. Kakor se vidi, nemški kričači naravnost zahtevajo, da se po njih želji prevrede notranje razmere v Avstriji, in sicer najbrže tako, da se čim bolj zjednačijo z onimi v blaženem rajhu.

Z govorom angleškega tajnika Chamberlaina so Amerikanci po poročilih londonskih in newjorskih listov zelo zadovoljni. Žele si neki bolj razmer med Ameriko in Anglijo in srčno pozdravljajo misel glede angleško-ameriške alijance. »Newjork. Times«, pravi, da je govor angleškega podtajnika za sedanjo generacijo velike važnosti. Združene moči Anglije in Amerike bodo najbolje sredstvo proti vsaki kombinaciji evropskih velesil nasproti Angležem. Konečno pa ta list pozivlja Nemčijo, naj se čim preje pridruži novi zvezi in to že radi sorodnih interesov, naj si bodo načrti Rusije in Francije kakoršnikoli. Vse bolj hladnokrvno pa sodijo o Chamberlainovem govoru nemški in ruski krogi, ki, kot smo že omenili, na prvi hip uvidijo, da se gre Angležem tu le za lastne interese. Dvomimo, da bi bili Amerikanci tako slepi in se dali opehariti za eventualno pridobljena posestva v vzhodno azijskem ozemlju.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, dne 17. maja.

Današnje izredne seje občinskega sveta vdeležilo se je poleg župana 25 odbornikov

Župan prebere najpreje dopis dež. predsednika na naznanjeni mu sklep glede poročevalca uradnega lista. V dopisu se naglašja, da je »Laib. Zeitg.« popolno v rokah izdajatelja in da edino ta ukrepa glede poročevalca; ob enem se pa pripominja, da so bila poročila o sejah mestnega zbora v imenovanem listu povsem objektivna.

K temu dopisu pripomni odb. Plantan, da je napravil nanj in gotovo na vse obč. svetnike zelo žalosten vtis. Ko je obč. svet sklenil storiti potrebne korake, da se namesti dotedanji poročevalec uradnega lista z drugim objektivnejim, je storil pač le svojo dolžnost, ker si je bil svest svoje naloge, varovati ugled tudi na zunaj, in je pričakoval drugačnega odgovora. Ta dopis pa tudi kaže, da so sedaj razmere pri uradnem listu vse drugačne, kakor so bile pred petimi leti, ko je ravno vlada radi neke malenkosti odslovila urednika tega lista. Bil je namreč napram Slovincem vedno pravičen ter je vestno objavljaj poročila o slovenskem gibanju. Sedaj se pa postavlja uradni list na Slovincem sovražno stališče, objavlja volilne oklice nemške stranke v uradnem delu in se ščiti oni, ki se javno prišteva mej zagrizene nasprotnike našega naroda. Izjava, da list ni v vladnih rokah, mej tem, ko je bilo poprej ravno obratno, nam daje povod, da smatramo dvokrilnega orla na čelu tega lista le za znak izdajatelja. Take stvari se dogajajo v Ljubljani, odkar je ekselencia baron Hein kot satrap prišel na Kranjsko. Proti dopisu sicer ne moremo ničesar storiti in moramo le z obžalovanjem vzeti na znanje ta vladin korak.

Župan graja govornika radi izraza »satrap«.

Konečno omeni župan, da mu je mil. knezoškof dr. Jeglič naznanil svoj prihod, in povabi obč. svetovalce, da se v petek ob 1/12. uri vdeležijo vsprejema, kakor tudi intronizacije v nedeljo dopoludne.

Pred prehodom na dnevni red stavi odb. Lenček nastopni nujni predlog: Županu se naroča, da čim preje stori potrebne korake na merodajnem mestu, da se letos prične z gradnjo justičnega poslopja v Ljubljani, ki se po nekaterih utemeljevalnih besedah poročevalčevih sprejme soglasno.

O nasvetih županovih glede praznovanja vladarske petdesetletnice poroča podžupan dr. Bleiweis. V dotičnem poročilu se naglašja, da je mestni zbor v proslavo cesarjeve petdesetletnice že sklenil sezidati novo ubožno hišo za 100 oseb ter omisliti mestu ljudsko kopelj; toda to še ne zadostuje, marveč treba tudi na drug način pokazati, kako se slovenski narod, posebno Ljubljana raduje petdesetletnice vladarja, ki je vsem narodom enako pravičen. V to svrhu se stavijo sledeči predlogi:

a) dne 17. avgusta vrši naj se v Ljubljani shod županov vseh slovenskih občin, na katerem se sestavi udanostna adresa, katero naj posebna deputacija izroči cesarju;

b) v slavnostni seji občinskega sveta ljubljanskega naj se izvoli deputacija 5 članov, ki naj določeni dan izrazi cesarju udanostna voščila mestnega sveta in ljubljanskega mesta;

c) za učence in učenke vseh šol naj se priredi 30. nov. v deželnem gledališču patrijotična predstava in žive podobe iz cesarjevega življenja in deklamujejo razne patrijotične pesmi;

d) dne 1. dec. zvečer naj se priredi po mestu splošna razsvetljava;

e) dan 2. dec. veljaj za narodni praznik in naj se ob 10. uri zapro vse prodajalnice, in naj se praznuje ta dan na sledeči način: ob 7. uri zjutraj priredi godba budnico, ob 9. uri je slavnostna maša za učence in učenke v mestni cerkvi sv. Jakoba, opoludne pogostovanje mestnih ubožcev;

f) v deželnem gledališču se prirede dve ali tri slavnostne predstave, izmed teh vsaj ena brez vstopnine;

g) med učence in učenke ljudskih šol se razdele spisi o pomenu slavnosti;

h) mej mestne ubožce se razdele podpore; onim, ki prejemaajo podpore iz ubožnega zaklada, se podeli dvojna podpora;

i) mag. pomoč. uradnikom, redarjem in slugam se izplača za december za 25% višja plača.

V vse te našete svrhe dovoli se poleg že dovoljenih 5000 gld. še 2000 gld.

Odb. Plantan predlaga, naj se ti predlogi vsprejmo en bloc brez debate.

Predlogu se soglasno pritrdi in vstanejo vsi odborniki s sedežev.

O izidu zadnjih dopolnilnih volitev poroča odb. Stare. Proti volitvi za 3. razred ni bil vložen nikak ugovor, proti volitvi za 2. in 1. razred pa je vložilo 18 nemških volilcev, na čelu jim Dzimski, ugovor, ker se je razveljavilo 18 glasovnic, ki niso bile izdane od magistrata, in ker sta se v prvem razredu vpoštevali glasovnici častnih meščanov grofa Harracha in svet. Šukljeja, akoravno nista bili osebno izročeni. Volitve se odobre ter ugotovi prvi pritožbi, ker ni nikjer določeno, kake glasovnice se morajo rabiti, druga se pa odkloni. Mej novoizvoljenima odb. Komove in Šubice, katerih eden je bil izvoljen mesto predčasno izstopivšega inž. Hraskega, je odločil žreb, in je prvi izvoljen za tri in drugi za eno leto.

Odb. Plantan omenja pisave graških nemških listov, ki so ga napadali kot predsednika volilne komisije za 2. razred, in izjavlja, da on ni ničesar zagrešil, ker ni mogel nič vplivati na sklepe komisije. Ob enem pa konstatuje, da je realčni suplent A. Wallner po krivici volil v drugem razredu, ker je komisiji na opetovano vprašanje zatrjeval, da je dr. Wallner, kar pa se je pokazalo, da ni res. To dokazuje, kakih podlih sredstev so se posluževali Nemci povodom zadnjih volitev.

Župan opozarja na to nove odb. k vztrajnemu delu v blagor mesta in si izprosi dovoljenja, da sme izreči izstopivšima odb. dr. Gregoriču in Trčku pism. zahvalo za nju dolgoleten trud.

Na to se je vršila volitev podžupana. Od 25 oddanih glasov jih je dobil 24 dr. vitez Bleiweis, ki je izjavil, da volitev vsprejme; ena glasovnica se je glasila na ime dr. Tavčarja.

V osmero stalnih odsekov so bili izvoljeni, in sicer:

V magistratni odsek: dr. vitez Bleiweis Karol, Plantan Ivan, dr. Stare Josip, Šubice Ivan, Žužek Fran; v personalno-pravni odsek: dr. Hudnik Matija, dr. Krisper Valentin, dr. Majaron Danilo, načelnikov namestnik, Plantan Ivan, dr. Stare Josip, Svetek Anton, dr. Tavčar Ivan, načelnik; v finančni odsek: dr. Hudnik Matija, Lenče Josip, Mally Fr., dr. Požar Lovro, Senekovič Andrej, načelnik, dr. Stare Jos., načelnikov namestnik, Svetek Anton, Zabukovec Jakob, Žužek Fran; v stavbni odsek: dr. Hudnik Matija, Klein Anton, Komovec Anton, dr. Majaron Danilo, Pavlin Fran, načeln. namestnik, dr. Požar Lovro, dr. Stare Josip, Velkovrh Ivan, Žužek Fran, načelnik; v odsek za uboge: Grošelj Fran, Hribar Fran, Klein Anton, Kozak Josip, Predovič Elija; v policijski odsek: dr. vitez Bleiweis Karol, načelnik, Grošelj Fran, dr. Majaron Danilo, načelnikov namestnik, Plantan Ivan, Škrjanc Ivan, Zabukovec Jakob, Žitnik Jernej; v lepševalni odsek: Dimnik J., Dolenec Oroslov, dr. Požar Lovro, načelnik, Šubice Ivan, Velkovrh Ivan, načeln. nam., Žitnik Jernej, Žužek Fran; v šolski odsek: Dimnik Jakob, Grošelj Fran, dr. Krisper Valentin, dr. Požar L., načelnikov namestnik, Senekovič Andrej, Šubice Ivan, načelnik, Zabukovec Jakob.

Za tem so se vršile dopolnilne volitve v posebne odseke. Izvoljeni so bili, in sicer: v klavnično ravnateljstvo: Kozak Josip; v direktorij mest. užitninskega zakupa: Klein Anton, Senekovič Andrej; v direktorij mestnega vodovoda: Šubice Ivan; v direktorij mestne elektrarne: Senekovič Andrej, Šubice Ivan; v regulacijski odsek: Klein Anton, Komovec Anton; v odsek za nadzor, zgradbe topnič. vojašnice: Šubice Ivan; v disciplinarno komisijo: dr. Hudnik Matija, dr. Stare Josip, Svetek Anton; v odsek za ustanovitev godbenega zbora: Svetek Anton; v loterijski odsek: Senekovič Andrej; v pokopališki odsek: Predovič Elija, Senekovič Andrej; v naborno komisijo: Klein Anton, Predovič Elija; v komisijo za odmerjenje vojaške takse: Klein Anton.

Po dovršenih volitvah protestuje odbornik Turk, da se je večina tako malo ozirala na manjšino.

Odgovarja mu župan, naglašajoč, da so se vršile volitve skoro soglasno.

Magistratnemu tajniku dr. Janu se podaljša dopust iz zdravstvenih ozirav še za nadaljne tri mesece, do 31. julija. Poročevalec odbornik dr. Stare.

Po nasvetu županovem se sklene: a) načelno, da se napravi na prostoru pred »Narodnim domom« ali pa v »Zvezdi« malo vremensko hišico za približni znesek 1000 gld.; b) da se mesto dosedanjega lesenega cvetličnjaka, katerega vsakoletna poprava stane 1000 gld., napravi nujno železen cvetličnjak za proračunano svoto 6090 gl. 16 kr.; c) da se na desni strani Poljanske ceste napravi tlak s porfirnimi ploščami v znesku 4370 gl. Poroč. odb. dr. Požar.

V razpravi o tej točki je naglašal odb. dr. Pavlin, da je po njegovem mnenju znesek 1000 gld. za vremensko hišico preneznaten, ker kar se že omisli na kakem javnem prostoru, naj bo lepo, in ne kakor nova ograja v »Zvezdi«, ki je vse drugo nego lepa.

Odb. Velkavrh želi, naj se tlak napravi bolj raven in enakomeren, kakor pa je na levi strani.

Odbornik Predovič si želi hodnik podaljšan do klavnice, katero željo podpira tudi odbornik Kozak. — Predlog pa za letos ni obveljal.

Za popravo po potresu poškodovanega trnovskega župnišča se dovoli v pokritje še ne poravnane svote 2845 gld. iz potresnega zaklada svota 1500 gld. Poročevalec odbornik Senekovič.

O ponudbi pisateljskega podpornega društva glede odkupa posestva na Poljanski cesti poroča odb. Plantan in predlaga, naj se vztraja pri prvotni ceni, 20.000 gld. za popolno razbremenjeno posestvo. Društvo zahteva poleg stroškov za prepis in nekaterih manjših zahtev znesek 22.000 gld. Nasvetu poročevalčevemu se ugotovi.

Nasvet magistrata, naj se omisli računski stroj za svoto 250 gld., se na predlog odb. Zabuškova odkloni.

Čevljarski zadrugi v Ljubljani se dovoli v pokritje stroškov za prireditve strokovnega tečaja na starem strelišču znesek 100 gld. Poroč. odbornik Senekovič.

Tu se seja pretrga in nadaljuje jutri popoldne ob 5. uri.

Ljubljanske demonstracije pred sodiščem.

(Dalje.)

Slučaj Miklavc.

Lekan (kavarnar pri Virantu): Miklavc je bil pri meni v soboto zvečer. Stopil je v kavarno ter zavpil: »Pereat nemškimi buršem, jutri gremo v zvezdo in bomo vse zbili. — Potem, da je dal mu takoj en listek.

Obtoženec: To ni res. Imenovanih besedij jaz nisem rekel, listek pa sem zagledal na neki mizi in ga Vam dal. — V kavarni je bilo mnogo ljudi, in so vsi takrat glasno govorili. One besede je morebiti priča slišal od koga drugega.

Priča: Jaz ostanem pri tem, listka ni bilo preje nobenega v kavarni in tudi ni bilo mogoče, da bi Miklavc kak listek tu dobil.

Dr. Šusteršič (priči): V vvodni preiskavi pa ste nekoliko drugače govorili. Rekli ste, da ste samo slišali, da jih je delil; tudi ste dejali, da je Miklavc rekel, jutri pojdimo v Zvezdo. To je razložek. Izjavite se torej precizno.

Priča je v vidni zadregi, vendar ostane glede listkov pri izpovedbi, in pristavi, da je Miklavc menda le rekel; jutri gremo v Zvezdo.

Dr. Šusteršič: Prosim, da se razložek za beleži.

Razberger: Slišal sem Miklavca reči v Zvezdi: Pojmo noter, kapce naj denejo doli.

Golob redar, ne ve, kdo je bil pahnjen iz kazine, da so pa nekoga ven pahnili, je priča videl.

Šmalc Guido redar, ne more potrditi prvotne izpovedbe.

Potokar redar: Videl sem Miklavca v Zvezdi pod pavilonom. Stal je on in še nekdo ž njim ter rekel: Pojmo noter in jih dajmo ven.

Herzog redar: Našel sem Miklavca v veži kazine, ga rahlo prijel za rame in rekel: Bodite pametni in ne delajte neumnostij. On pa je rekel, da v javen lokal sme vsak in tudi on, on da gre le vrček pive spit.

Dr. Šusteršič: Slišite redar, zakaj pa ste ga ovirali, če je hotel le vrček pive pit iti? Saj je gostilna res vsakemu prosta. In ali vi to imenujete neumnost, če si kdo hoče privoščiti v potrebi vrček pive?

Priča je v zadregi in ne ve, kaj naj bi rekel.

Dr. Tavčar (patetično proti priči): Nikar se ne pustite smešiti! Recite, da ste imeli ukaz, zabranjevati uhod v kazino. Saj ni potreba, da bi bil redar mesta Ljubljane povsod v zasmeh. Na te besede zavlada občna nevolja po dvorani. Zagovorniki se spogledajo, med poslušalci zašumi in slišijo se glasovi: Ali si je Pajk dr. Tavčarja najel za pomagača? Ob občni senzaciji se seja ob 7. uri zvečer pretrga.

Nadaljuje se 14. maja ob 1/9. uri zjutraj. Zasliši se najprej priča redar Bolta.

Predsednik: Ste li videli 20. febr. Štefeta v Zvezdi?

Priča: Ne.

Predsednik: Ste li videli aretovati Ardigala?

Priča: Da, ko sem se namreč pred kazino obrnil nazaj, začul sem nek hrušč, letele so kepe snega.

Predsednik: Ali je bila za redarja nevarnost?

Priča: Da, ker so kepe letele.

Bürger Leopold, predsednik kazinskega društva izpoveduje seveda nemški in pravi: 20. februarja so se vršile pred kazino demonstracije, jaz se nisem mnogo zato brigal ter se podal v kazino. Vtihatapilo se pa je nekaj ljudij v vežo in za to je nastal opravičen strah, da se kaj zgodi. Za to sem kot član ravnateljstva dal ukaz, da se odstranijo ljudje. Zagledal sem nekega človeka, ki je bil popolnoma miren, ker se pa ni hotel odstraniti, bil je ven odpravljen, od koga, ne vem, od mene ne. Na to je vstopil komisar Podgoršek, ko je ravno prišel neki drugi človek od zadaj v vežo. Komisar Podgoršek je dal potem vrata zadaj zapreti. — Še enkrat izjavim, da se je Miklavc obnašal dostojno in bil popolnoma miren in da je iz Šelenburgovih ulic notri prišel.

Predsednik: Kdo trpi škodo glede šipe, kavarnar ali kazinsko društvo?

Priča: Kazinsko društvo.

Dr. Papež: Ali je prehod skozi kazino bil prost?

Priča: Da, kakor zmirom.

Dr. Papež: Prosim da se to konstatira.

Hiršman, sodni sluga: 19. febr. sem bil pri Lekanu na večer. Noter pride Miklavc ter zakliče »Heil« in da mi listek; imel je mnogo listkov v rokah. Drugi takrat sploh niso govorili.

Dr. Poček: Ali ni rekel: Jutri gremo v Zvezdo, bomo vse razbili?

Priča: Da.

Dr. Šusteršič: Jaz pa bom dokazal po drugi priči, da teh besed Miklavc ni rekel, ter predlagam, da se koj zasliši Rajko Pirkovič, ki bo de potrdil, da so drugi vpili.

Predlog se sprejme.

Slučaj Žargi.

Priča: Breznik, redar.

Predsednik: Ali poznate Žargija?

Priča: Da, videl sem ga v zvezdi, kjer je ključoval policajem, bil večkrat opomnjen, da se odstrani. Na to je kancelist Švajger dal ukaz, da se ga aretuje. On se ni ustavljal. — Jaz sem ga le v Zvezdi zadrževal. Bil pa je vinjen.

Obtoženec zanika vse.

Priča Šlanovec, redar, pravi, da je videl Žargija, ko je sredi Zvezde stal in bil nekoliko vinjen, kričali pa so sploh vsi.

Predsednik: Ali kak vtis je on napravil, da ljudi hujska, kajti pijanec lahko, ne da bi hujskal, razgraja.

Priča v zadregi: Morebiti.

Priča Jerin, redar: Žargi je cel čas razgrajal, bil od vseh opominjan, ker ni bil miren, in ga je komisar Švajger ukazal aretovati. Vpil pa je »živijo«. Če je še kaj drugega govoril, se ne spominjam.

Predsednik: Vi pa ste v preiskavi več povedali. (Mu prebere prvotno izpoved.)

Priča: Saj to je tudi res.

Predsednik: Ali je bil pijan?

Priča: Da, nekoliko.

Predsednik obtožencu: Slišali ste izpovedbo. Kako se hočete zdaj zagovarjati?

Obtoženec: Jaz tega nisem govoril. Priznam pa, da sem zavpil »Živijo«.

Priča Pirkovič.

Predsednik: Ste bili pri Lekanu?

Priča: Da.

Predsednik: Poznate li Miklavca?

Priča: Da.

Predsednik: Ali ste videli, ko je v kavarno prišel?

Priča: Zapazil sem ga pri biljardu, pa takrat nič ni govoril.

Predsednik: Ali je bil dalje časa notri?

Priča: Šel je pred menoj ven.

Dr. Poček: Ker je vse vpilo »Živijo«, ali bi bili razložili, če bi bil tudi on vpil ali glasno govoril?

Priča: Da.

Dr. Krisper: Ali je bil Štefe na čelu množice?

Priča: Štefe in jaz sva bila skup in se je sem pa tje zgubil in govoril s tem in onim. Potem sva se zopet dobila. Hodil je po sredi kakor drugi. Pozneje je bilo vse potisnjeno v Šelenb. ulice, slišal ga nisem nič, videl pa sem ga, da je miril ljudi.

Pajk: Ali to potrdite, da je ljudi miril, ko je šipa počila?

Priča: Da, takrat sem slišal besede: »Mir, tako pa ne, tega ne smete!« Rekel je to Štefe, obrnjen proti množici.

Pajk: Preje ste pa rekli, da je bil sredi množice. Potem takem se ni mogel obrniti proti množici.

Priča: Obrnil se je in ljudi pogledal.

Predsednik: Kaj veste gledé šipe?

Priča: O tem ne vem ničesar povedati.

Pajk: Druge priče so slišale besede: »Zdaj pa za menoj, tukaj smo že opravili, gremo skozi Šelenburgove ulice!« Vi pa pravite drugače, pa ste bili tik njega.

Slučaj Kosec.

Priča Jakob Keržan, redar, pravi, da je dan poprej srečal Koseca, s katerim se poznata, in ta mu je rekel, da jutri gredó v Zvezdo, in če nisem dobil »befel«, ga dobim jutri, če prej ne ob desetih.

Obtoženec: Vse to ni res. Keržan ima na-me jezo, ker me je dvakrat že zastonj ovadil.

Plantan: Ste res jezni nanj?

Priča: Ne.

Plantan: Mogoče je pa vendar, da ste nekoliko jezni nanj nehoté, ker ste ga ovajali, pa nič opravili?

Predsednik: Saj je priča že izjavila, da nič ni jezna.

Predsednik: Kaj veste o Miklavcu?

Priča vé samo to, da je bilo takrat ljudstvo posebno razburjeno.

Dr. Šusteršič, Kdo, pravite?

Priča: Občinstvo.

Dr. Šusteršič: Umevno, ker so je tam v kazini tako mrevnarili.

Priča Kos.

Predsednik: Poznate Kosca?

Priča: Da, bila sva v soboto skup v Kurji vasi v Mehletovi šnopsariji in mi je inkriminirane besede govoril.

Obtoženec: To ni res! Res pa je, da je tako govoril Kos sam, ko sva bila skup, na kar sem jaz rekel: Pa res, ker so Nemci skup in pridemo Slovani, da nas bo več, pa pridite še štepanski fantje.

Priča to zanika.

Plantan: Ste bili takrat pijani?

Priča: Ne.

Plantan: Ali niste bili klofutani, ker ste nož ukradli?

Predsednik: Taka vprašanja staviti ni dopustno, gosp. zagovornik.

Plantan: Predlagam še priči Ano Rastohar in Lorenca Šarca, ki bodeta dogodek razjasnili.

Sodni dvor sklene, ti priči zaslišati.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. maja.

(Prihod mil. knezoškofa dr. Antona Jegliča.)
Prihodnji petek ob 1/12. uri popoldne pripelje se

novi škof ljubljanski v Ljubljano na južni kolodvor. Ob 1/4 na 12 se oglase vsi zvonovi ljubljanskih cerkv. — Stolni kapitelj z duhovščino pričakuje — kakor vselej pri vsprejemu novega škofa — svojega višjega pastirja na peronu, kjer ga v ime duhovščine pozdravi načelnik kapitelja. Spremljan od duhovščine pride novi knezoškof iz kolodvorskega poslopja, kjer se vrši slovesni vsprejem. Tu bode postavljen s cveticami in zelenjem okrašen šotor. Na desnej strani šotora zbral se bode stolni kapitelj z duhovščino, na levi občinski svet, v sredi med obema pa narodne dame, v katerih imenu bode gospodičina Silva Drčeva po primernem nagovoru izročila presvetlemu knezu in škofu kito cvetja. Po pozdravih župana in po prej omenjenem ogovoru peljal se bode knezoškof med špalirjem narodnih društev in šolske mladine po Dunajski cesti, Prešernovih ulicah, Marijinem trgu, kjer bode postavljen slavolok, in Špitalskih ulicah v stolno cerkev. — Glede razvrstbe pri špalirju določeno je, da bodo takoj pod kolodvorom stala društva z zastavami, za njimi gojenke višje dekliške šole, potem učenci in učenke ljudskih šol in za temi ostala učilišča. Občinstvo, ki pride pozdravljat svojega novega višjega pastirja, želeli je, da bi se razvrstilo za špalirjem in da bi z gnječanjem pred južni kolodvor ne oteževalo mestnej redarske straži vzdrževanje reda. — Serenada bode istega dne zvečer pred škofijo, takoj, ko prispó bakljenosci, ki odidejo točno o poludnevih izpred »Narodnega doma«. Svirala bode najpreje vojaška godba dva komada, potem bodo pa združena pevska društva zapela tri pesmi. — O prihodu vlaka na kolodvor in pa o prihodu knezoškofa pred škofijo sprožilo se bode na gradu vsakokrat po pet strellov. — Hiše po ulicah, koder bode uhod, okrašene bodo z zastavami.

(Prevzvišeni knez in nadškof gorški) se pripeljejo danes popoldne ob 6. uri 34 minut iz Trsta v Gorico. — Odklonili so vsak slovesen sprejem na kolodvoru.

(»Slov. Narod« in nadškof dr. Missia.) Živa duša ni pričakovala, da bode »Slov. Narod« slekel svojo staro pegasto kožo in vsaj pri odhodu od njega toli črtenega vladike iz Ljubljane pisal dostojno o nj. ekselenci. Splošno veselost pa je vzbudila po Ljubljani sinočna »Narodova« notica, v kateri poroča o odhodu prevzvišenega knez nadškofa. Vsa Ljubljana namreč vé, kako izredno veličastno in pristrčno je bilo slovo metropolita od Ljubljane, kako mu je prebivalstvo našega mesta baš ob tej priliki s svojim obnašanjem pokazalo svoje spoštovanje in svojo udanost in s tem obrodilo vse napade »Naroda« in njegovih patronov na njegovo osebo. »Narod« pa se sinoči obnaša, kakor paglavec, kateri iz bojazni pred šibo skriva glavo, da bi ne videl brezovke, ki na gosto pada po njem. »Narod« namreč piše, da je bilo slovo metropolitovo »povsem hladnooficijalno«, da je »na kolodvor prišlo nekaj oficijalnih oseb in nekaj radovednega občinstva, a tudi tu se je pokazalo, kako malo žalujejo ljudje po odišlem pastirju«!! — To priobčujemo, da bodo prebivalci našega mesta in tisto občinstvo iz okolice in dežele, katero se je tudi udeležilo slovesa, videli, kaka vera gre »Narodu« in njegovim poročilom. — »Narod« dostavlja svojim besedam: »Povedali smo to, da bodo vedeli bralci, koliko je resnice v poročilih o »slovesnem« odhodu nadškofa Missie.« Ko je izšel sinočni »Narod«, pa še niti jednega tacega poročila ni bilo, marveč je izšlo poročilo v našem listu zajedno z »Narodom«. Iz tega se vidi, da se je »Narod« sinoči resnice zelo bal, ker je polemizoval s poročili, katerih še niti bilo ni. To pa more samo tisti, ki ve, da bodo vse druge vesti ovrgle njegovo trditev. Sicer pa bodi priporočen naš liberalni kolega vsem tistim, ki so videli slovo knez nadškofa, v dobrohoten smeh. Mogoče pa, do gospodje pri »Narodu« iščejo hladila svojim duhovom v tem, da toliko pisarijo o »hladnem« slovesu, ker jih je baš mnogobrojna udeležba prebivalstva pri slovesu in pristrčnost tega slovesa malo razgrela.

(Vsem častitim narodnim damam ljubljanskim), posebno pa članicam tukajšnjih ženskih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda naznanjajo pričujočim potem teh podružnic združeni odbori, da se zbiramo k slovesnemu sprejemu milostivega škofa dr. Antona Bonaventure Jegliča po jutrišnjem, v petek ob 11. uri dopo-

ludne vse pred južnim kolodvorom. Zbirališče pred Filipovim dvorcem, katero je naznanil odbor šentjakobsko-trnovske podružnice, tedaj odpade.

(Glede prihoda prem. g. knezoškofa Antona Bonaventure v stolno cerkev v petek dne 20. t. mes.) Pri vstopu se jim poda aspergil, s katerim pokrope sebe in okoli stoječe; potem gredo k oltarju presv. Rešnjega Telesa, kjer se jim podeli blagoslov z Najsvetejšim, na to stopijo k velikemu oltarju ter dajo zbranim vernikom škofovski blagoslov. Potem pa gredo v svojo rezidenco.

(Nove šole) se bodo ustanovile: Na Muljavi pri Zatičini, dalje v šentjernejski župniji pa kar štiri še, in sicer na Vrhpolju, Gor. Gradišču, v Orehovici in v Ostrogu. Jednorazrednica v Žalini se razširi na dva razreda. Dovoljujemo si pripomnjo, da so za šentjernejsko občino kar štiri nove šole vendar odveč z ozirom na razmerno visoke troške in ravne, gladke ceste do Št. Jerneja.

(Osebna vest.) Azistent v tukajšnji dež. bolnici g. dr. I. Premrov je imenovan okrožnim zdravnikom za Litijo.

(Za veselico na korist krščansko-socijalni zastavi), ki bode v nedeljo zvečer v »Katoliškem domu« se že prodajajo sedeži po 50, 40 in 30 kr. v Štefeti prodajalnici pred škofijo in v prodajalnici Speiloyi v »Katoliškem domu«, na kar opozarjamo svoje čitatelje. Na veselici nastopita dva pevska zbora. Slavnostni govor govoril bode č. g. dr. Jožef Debevec.

(»Katoliškega Obzornika«) je izšla 2. št. Vsebinska je naslednja: Umetnost pa morala. (dr. A. Ušeničnik). — Nekaj člankov v obrambo sv. pisma. (dr. A. Pavlica). — Darwinizem pa anatomija in embriologija (A. B.). — Načelo gospodarskega liberalizma v razpadu (dr. I. Krek). — Slovestvo. Dr. Fr. D.: Trojka (E. Lampe), Voditelj v bogoslovnih vedah, Balkan. — Drobtnice. — Glasnik »Leonove družbe«. — Paberki.

(Parnik na Ljubljani.) Sinoči je gosp. Karol Kotnik z Vrhlike poskusil s svojim parnikom prvo vožnjo po Ljubljani. Parnik se je obrnil pri prisilni delavnici.

(Tombolo) je finančno ministerstvo za letos dovolilo gasilnemu društvu v Gorjah, in sicer s 500 srečkami.

(Občinski odbor v Ribnici) sklenil je v svoji dne 27. aprila t. l. se vršči seji, gosp. Viljemu Puticku, c. kr. gozdno-nadzornemu komisarju v Ljubljani, za nepričakovano povoljno odpeljavo poplavnih voda v ribniški dolini, vzlasti za napravo odvajalnega kanala pri Žlebiču iz Bistrice v Teriteo — izreči in sporočiti najiskrenejšo zahvalo in popolno priznanje.

(Cenilne komisije za odmerjenje osebne dohodarine.) [Konec.] Litija: Izvoljeni člani: Evžen Zublin, tovarnar; Ivan Jenko, načelnik železniške postaje v Litiji; Friderik Berdais, veleposesnik na Savi. Namestniki: Rihard Mihelčič, trgovec v Toplicah; Fran Slanc, zasebnik v Litiji; Andrej Mauer, posestnik v Zagorju. Imenovani člani: Ignacij Klinc, c. kr. davk. kontrolor v Litiji, Josip Javornik, lesni trgovec v Žalini; Vincencij Slivnik, trgovec v Št. Vidu. Namestniki: Ivan Ditrich, c. kr. davk. pristav v Litiji; Ivan Kristan, poštar pri Sv. Roku; Anton Kunstek, trgovec v Št. Vidu. — Logatec: Izvoljeni člani: Fran Reismüller, nadzornik posestva v Planini; Julij Thurn, c. kr. notar v Logatcu; Ivan Hladnik, vikar v Črnem Vrh. Namestniki: Josip pl. Obereigner, gozd. nadzornik v Snežniku; Ivan Podboj, župnik v Planini; Ivan Vogelink, učitelj na c. kr. rudarski šoli v Idriji. Imenovani člani: Ivan Mušič, c. kr. d. oficijal v Logatcu; Lovrenc Sebenikar, krčmar na Rakeku; Valentin Lapajne, trgovec v Idriji. Namestniki: Leopold Petsche, c. kr. davkar v Cirknici; Tomaž Tolazzi, trgovec v Čevicah; Josip Kos, krčmar v Idriji. — Radovljica: Izvoljeni člani: Dr. Ignacij Jelovšek, c. kr. okr. zdravnik v Radovljici; Rupert Sonns, c. kr. gozd. oskrbnik na Bledu; Ivan Berlič, župnik v Mošnjah. Namestniki: Gustav Linner, c. in kr. generalmajor v pok. v Begunjah; Henrik Fessl, gozdarski oskrbnik na Javorniku; dr. Janko Vilfan, odvetnik v Radovljici. Imenovani člani: Fr. Zupan, c. kr. davkarski oficijal v Radovljici; Ad. pl. Kappus, poštar v Kamnigori; Fr. Budinek, trgovec v Kranjski Gori. Namestniki: Jakob Žumer, občinski predstojnik v Gorjah; Alojzij

Schrey, poštar na Jesenicah; Alfred Rudesch, c. kr. notar v Radovljici. — Novo Mesto: Izvoljeni člani: Fran Šešek, c. kr. naddavkar v pok. v Novem Mestu; Ignacij Fajdiga, c. kr. gimnazijski profesor v Novem Mestu; Otmar Skale, c. kr. okr. živinozdravnik v Novem Mestu. Namestniki: Blaž Dolinšek, c. kr. sodn. tajnik v Novem Mestu; Fran Jeraj, c. kr. gimn. profesor v Novem Mestu; Martin Mohar, c. kr. ravnatelj pomožnih uradov v Novem Mestu. Imenovani člani: Fran Ravnikar, c. kr. davkarski oficijal v Novem Mestu; Fran Perko, trgovec v Novem Mestu; Fran Gregorič, c. kr. davkarski kontrolor v Novem Mestu. Namestniki: Anton Vaupotič, c. kr. davkarski oficijal v Novem Mestu; Josip Klinc, posestnik v Vrhpolju; Jurij Pfeifer, c. kr. finančne straže nadkomisar v Novem Mestu. — Kamnik: Izvoljeni člani: Anton Starč, graščak v Mengšu; Nikolaj Mazuran, c. kr. davkar na Brdu; Andrej Mejač, župan v Kaplji Vasi. Namestniki: Rudolf Oberwalder, potovalec tvrde J. Oberwalder v Domžalah; Jos. Potokar, c. kr. naddavkar v pok. v Kamniku; Fr. Fischer, trgovec v Kamniku. Imenovani člani: Karol Exel, c. kr. davkarski oficijal v Kamniku; Luka Mlakar, trgovec v Lukovici; Matija Wietlschnigg, graščinski oskrbnik v Križih. Namestniki: E. Janežič, c. kr. davkarski kontrolor v pok. v Kamniku; Karol Detela, posestnik v Dolu; J. Močnik, lekarnar v Kamniku. — Črnomelj: Izvoljeni člani: Ivan Müller, posestnik v Črnomlju; Friderik Sertič, c. kr. okr. tajnik v Črnomlju; Leopold Gangl, občinski tajnik v Metliki. Namestniki: Anton Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju; Ludovik Schiwiz pl. Schiwizhofen, c. kr. okrajni komisar v Črnomlju; Karol Govanec, trgovec v Metliki. Imenovani člani: Anton Kožar, c. kr. davkar v Metliki; Srečko Nitsch, c. kr. davkar v Črnomlju; Emanuel Fux jun., trgovec v Metliki. Namestniki: Fran Uršič, c. kr. davk. pristav v Metliki; Teodor Znidaršič, c. kr. davk. pristav v Črnomlju; Ivan Puhek, trgovec v Črnomlju.

(Koroški Slovenci pa — kolportaza.) Iz Celovca, dne 17. t. m.: Znano je, kako je državno pravdnštvo tožilo gospoda Prosekarja in Tavšica, češ, da »kolportirata« naš »Mir«, ker ga oddajata in naročujeta za ljudi. Iz trte zvita je bila tožba, nje konec pa je ta, da je deželno sodišče vsled priziva oba gospoda oprostilo. — Drug slučaj. Dne 17. aprila je hotelo slovensko katoliško politično društvo zborovati v Prevaljih. Pa okrajno glavarstvo je shod prepovedalo, kakor so rekli, zaradi legarja na Lješah. Na shod smo rojake vabili, kakor običajno, z malimi vabili, listki, ki so se razdelili in razširili med ljudi. Tako smo delali vselej, tako delajo druga društva, nihče se ni izpodtikal nad tem in niti državi niti naši deželi se zaradi tega niso zmajala tla! A sedaj je drugače! Da se delijo taka vabila, to je sedaj kaznjivo po — § 23. tiskovnega zakona! Kdor ne verjame, poslušaj! C. kr. državno pravdnštvo je naročilo orožnikom v Prevaljih, naj preiskujejo, kdo je razdeljeval one listke, in gospoda kaplan Križaj in stud. phil. Malgaj se morata radi tega zagovarjati pred sodiščem, na vrsto pa pridejo baje tudi društveni funkcionarji. Pa še reci kdo, da ne živimo v pravni državi! Res, dlake znajo iskati v jajcu. — Za danes zadostuj suho poročilo o značilnem dogodku, ki zopet kaže, po kako trnjevi poti je hoditi koroškim Slovencem!

—rn—

(Italijanske posejilnice v Istri.) Kakor že poročano, so zasnovali Italijanaši v Istri posojilnico po načinu tamošnjih slovenskih in hrvatskih posojilnic. Ta »prva italijanska posojilnica«, »Cassa di prestito rurale« je ustanovljena v Lišanu, občine Pulj, in členi njeni so po večini pri naših nasprotnikih zadolženi istrski zaslepljenci. Duševni vodja tega novega poitalijančevalnega podjetja v Istri pak je državni furlanski poslanec Zanetti (ta pač marsikaj »zaneti«, kar mu utegne še razžigati kdaj vest! Stavec), in pomočnik mu »velezasluženec« gospod Monti v Šišanu. Namen snovanja italijanskih posojilnic v slovenski Istri je očividno, taka podjetja predstavljajo novo orodje, novo nevarnost v italijanskih rokah, nov napad na slovansko, v ogromni večini v Istri se nahajajočo posest. Že pred letom dni se je snovala v Trstu nekaka »Banca agraria«, ki je imela namen zadolževati kmeta v tržaški okolici in v

Istri in ga polagoma izriniti izpod domače strehe. Stvar pa baje ni imela poštene podlage in je torej zaspala. Zbuditi pak se hoče zdaj v snovanju italijanskih posojilnic v Istri, kakoršnih se namerava ustanoviti več po vsi Istri. V Istri je največji del zemljišč v slovanskih rokah in je taci v italijanski posesti jako neznatno število. To stvar je prav vrlo raztolmačil zastopnik Jenko s Podgrada v deželnem zboru v Pulju. Ta lepa zemljišča in zlasti ti lepi gozdi diše židom in italijanskim glupežem, katerim se v njihovi roparski duši zdi krivično, da je tu lastnik Slovan. Radi tega so jeli nastavljeni zdaj mreže v podobi posojilnic, da bi na uprav lopovski in sleparski način zvabili te mastne slovanske ščuke v svoje prazne mreže. Da bodo »delovali« z najpodlejšimi sredstvi, se samo ob sebi umeje. Toda nadejati se je, da se Slovani Istre pravočasno zavarujejo proti temu novemu napadu na njihovo last, kar se zlasti doseže s pridnim snovanjem novih slovanskih denarnih zavodov. Zares, krotki Slovan že v pravadnih časih ni bil varen pred roparji in tatovi, ali bodi sedaj, ko je svet že mnogo bolj sestradan, nego je bil tedaj? Toda tudi v očigled tej prikazni v Istri moramo zaklicati našim bratom: Slovani, stražimo svojo last, okoli naših domov se klati vse polno sovražnikov, ki nas hočejo pregnati raz rodno prst. Pozor na vseh straneh!

(Hajduštvo.) Z Vrha pri Vinici se nam poroča: Minoli teden sem bil onostran Kolpe na Hrvatskem ter zvedel, da se je 24. aprila po noči pri Lescu uro hoda od Vrha prepelalo čez Kolpo dvajset hajdukov. Vsi so bili oboroženi s puškami in noži. Ti hajduki so bili bržčas oni, ki so nekaj dni oreje oropali občinsko blagajno v Moravicah. Skušali so tudi v Delnicah priti v neki dučan, a jih je trgovec preplašil s streljanjem. Hajduki so iz Like. Vzrok hajduštva na Hrvatskem je veliko siromaštvo in propad zadružnega življenja. Pripomnim še, da so hajduki leta 1815 ubili župnika na Vrhu, Nikolo Babića, rodom Hrvata iz Lukovega Dola.

Društva.

(Šentjakobsko-trnovska moška podružnica sv. Cirila in Metoda) uljudno vabi vse svoje p. n. pokrovitelje, ustanovnike, letnike in podpornike, da se blagovole polnoštevilno udeležijo vsprejema presvetlega kneza in škofa gospoda Antona Bonaventure v petek, dne 20. t. m. ob 1/2.12. uri dopoludne. Ciril-Metodove družbe moški udje se zbero na hodniku od mestnega vodnjaka do stolne cerkve nasproti škofiji.

(Katoliško delavsko društvo) na Jesenicah priredi prihodnjo nedeljo dne 22. t. m. izlet na Bled, ako bo vreme količkaj ugodno. Na otoku bo sv. maša s pridigo ob polu 11., na to skupno kosilo pri Petranu. Izleta se vdeležijo tudi jeseniška požarna bramba in tovarniška godba, ki bo skrbela s pevci delavskega društva za zabavo.

(Dekliške Marijine družbe) po gorenjskih župnijah napravijo v praznik Marije pomočnice, dne 24. majnika skupno romanje k Mariji pomagaj na Brezje. Prihod z vlakom ob 1/2.9. ob 1/2.10. pridiga in maša; popoldne ob polu dveh litanije z blagoslovom. Vrnitev z vlakom ob polu štirih. Enak shod bo za mladeniče binkoštni terek. — Vsi udje so uljudno vabljeni.

(Čitalnica v Brežicah) ima svoj občni zbor dne 22. maja z navadnim vspešnim in pripravlja za junij veliki vrtni koncert z vojaško godbo.

(Hrvatski koturaški klub »Sloven«) priredi dne 19. t. m. dirko v Zagrebu, na katero je klub slovenskih biciklistov »Ljubljana« prav prijazno povabil. Ker najbrže ne pojde nihče od nas dirkat doli — naši dirkači so še premalo trenirani — pozivljejo se klubovi člani, da se vsaj kot deputacija popeljejo v hrvatsko stolico. Kdor namerava posetiti to bratsko slavnost, bodisi s kolesom, bodisi z železnico, javi naj se radi skupnega odhoda pri gospodu Ivu Devčiću, mag. pharm. v Ljubljani.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 18. maja. Ustni dogovori avstrijske kvotne deputacije se bodo vršili okoli 10. junija na Dunaju.

Dunaj, 18. maja. V mestnem zboru so bili burni prizori pri razpravi o podpori 1000 gld. za nemški šulverein. Skoro bi se bili topli nemški nacijonanci in antisemitski mestni očetje.

Milan, 18. maja. Preiskave so dognale, da so oni kapucini, katerih samostana so se uporniki polastili ter se v njem utrdili, popolno nedolžni, da niso bili v nobeni zvezi z uporniki. Na podlagi teh poizvedb je bilo vseh 18 zaprtih kapucinov izpuščenih iz zapor.

Rim, 18. maja. Menotti Garibaldi je v »Messagero« izjavil, da je pripravljen vladi pomagati proti upornikom, brat njegov Ricciotti Garibaldi pa graja bratovo izjavo ter pravi, da očetov program obsega tudi republikansko svobodo in socialno pravičnost.

Milan, 18. maja. Sumljive ljudi še vedno zapirajo. Včeraj so jih na novo zaprli 100. Sedaj so večinoma vsi republikanci in socialisti pod ključem.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

V Španiji je sedaj ministerska kriza, ki sicer še ni rešena, pač pa se pričakuje, da ne bo imela nobenih zlih posledic in se bo Sagasti vsaj za nekaj časa posrečilo preosnovati svoj kabinet brez večjih polomov.

Toda Španiji pa preti sedaj druga veliko bolj opasna kriza, kriza v kubanskih vodah, koder se pričakujejo v najkrajšem času ne samo odločilne bitke, marveč od rešitve te krize je odvisna obstoj španjskega brodovja in španjske posadke na Kubi, odvisen je izid cele vojske in morda tudi obstoj dinastije. Vse to pa radi prevelike nevidnosti, s katero so se podali Španjci v kubansko vodovje. Še le sedaj se je namreč pokazalo, da je španjski admiral Cervera odplul sovražniku nasproti le s polovico pripravljenega brodovja, mej tem ko je admiral Camara še vedno v Kadiksu z velikim številom ladij. Amerikancem je ta okolnost tudi dobro znana in so poslali na bojišče popolno vse ladije, ki so količkaj za rabo. Njih število presega seveda v obilni meri število španjskih ladij.

Da se je zgodila tolika nepredvidnost od španske strani, kriv je le parlament v Madridu, ki je hotel na vsak način, da admiral Cervera odpluje s svojimi kapverdiskimi ladjami proti Ameriki.

Ako zmaga toraj v bitki, ki se prične v najkrajšem času, bo le zasluga admiralova, za poraz, ki je v tem slučaju skoro neizogiben, je pa v polni meri odgovoren parlament v Madridu in splošna propalost.

New-York, 18. maja. General Meritt na Filipinih zahteva, da se mu nujno pošlje 4000 mož, ker mu dosedanja redna armada ne dostaja za izurjenje novincev.

New-York, 18. maja. »Tribune« poroča iz Washingtona, da je admiral Sampson obvestil upravo mornarice o svojem načrtu. Odplul bo namreč proti jugu in tam tako uvrstil vojne ladije, da bo zaprt dohod v San Jago in Cienfuegos, ob enem pa preprečen dovoz vojnih potrebščin v Havano, ter se poleg tega tudi pomnoži vrsta ladij za južno blokado.

Melusine-ustna in zobna voda
deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 166 (9) 2
lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.
☛ Telefon št. 68. ☛

Tržne cene v Ljubljani

dné 18. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	15 —	Špeh povojen, kgr.	72
Rež,	10 —	Surovo maslo,	80
Ječmen,	8 —	Jajce, jedno	2
Oves,	8 20	Mleko, liter	10
Ajda,	10 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	8 50	Telečje	62
Koruza,	7 50	Svinjsko	70
Krompir,	3 80	Koštrunovo	40
Leca, hktl.	13 —	Piščanec	45
Grah,	14 —	Golob	18
Fizol,	14 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	1 70
Mast,	72	Drva trda, 4 kub. m.	6 20
Špeh svež,	66	„ mehka, 4	4 80

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Das	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nobe	Padavina v 24. urah v mm.
17	9. zvečer	732.6	15.2	sl. jvzh.	del. oblak.	
18	7. zjutraj	732.6	13.6	sl. jvzh.	del. jasno	0.0
	2. popol.	732.0	20.0	sl. svzh.	„	

Srednja včerašnja temperatura 15.6° za 1.3° nad normalom.

Zahvala.

Tukajšnji trgovec g. Josip Petrič je daroval ubogim učencem I. mestne petrazredne deške ljudske šole nad 700 zvezkov. V imenu ubogih učencev toplo zahvalja podpisano vodstvo g. Petriča za znatno darilo.

Vodstvo I. mestne deške petrazrednice v Ljubljani.

M. MIKOTA,

Pred škofijo št. 21, 325 4-3

priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu svojo zalogo

umetnih cvetlic

in naročanje na vezanje različnih vencev in šopkov.

Elastične vezí prve vrste za trte

359 2

priporoča po nizkih cenah trgovec

IVAN KORDIK

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 10-14.

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju točno izvrše.

Stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami, istotako

prodajalna

z malim stanovanjem tikoma,

se daje v najem s 1. avg. t. l.

v Trubarjevi ulici št. 2 ob sv. Jakoba trgu in mostu. 354 8-3

Več se poizve v hiši, 2. nadstropje na desno.

Preselitev.

S svojo znano zalogo lepe razne bombaževine in volne po najnižji ceni sem se preselil iz barake za Škofijo ob Ljubljani v hišo gospe 313 1

V. Pavrove na Sv. Petra cesti št. 24.

350 3-2

Tomaž Lucin.

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni
slovenski mladini.

8. zvezek. — S štirimi slikami.

Uredil in založil
Jan. Ev. Zoré.

Cena brošuranim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vez. 75 kr., po pošti 5 kr. več. — Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni in pri Jan. Kraju v Novem mestu. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 195 48-20

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Braje za gospode,
beli chiffon, gladke na prstih,
brez evratelke, brez manšet.
27 vrst
jedna od gl. 1-10 do 5-75
šest " " 5-95 " 15-
Braje za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gl. 1-10 do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 50 kr. do gl. 1-40
šest gl. 4-50 do gl. 7-50
Dvanaest ovratnikov
od gl. 1-80 do 2-20.
Dvanaest manšet
od gl. 5-30 do 4-60.
12 preclag
(Verber-Jan)
od gl. 2-35 do 5-
Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike slovenske, nemške, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 263 24-5

2 prav lepi stanovanji

oddasti se takoj, — troje stanovanj pa s
1. avgustom t. l. po jako nizki ceni v novo zgra-
jeni hiši Poljanska cesta št. 72 pri klavnici, od
koder je jako lep razgled na Kamniške planine. —
Tudi jedna meblirana mesečna soba s po-
sebnim vhodom se ravno tam takoj odda.

Več izv. se v gostilni ravno tam. 346 3-3

Zdravilišče Toplice na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža,
je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo
od 28-31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se
rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin,
kostenico, ishijas, živčno bolezen, (neuralgie) in zoper
razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so ba-
sini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za
tujce, društvene dvorane, sobane za igre. V bližini
so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija
in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

266 7-6

topliško oskrbnistvo.

J. N. Potočnik

priporoča svojo

krojaško delavnico

na Dunajski cesti št. 14

v Matijanovi hiši.

Izdeluje moška oblačila kar najboljše
in prav po ceni; oskrbuje uniforme c. kr.
državnim in železničnim uradnikom.

Posebno se priporoča o. duhovščini,
ker je zelo spreten v izdelavanju duhov-
niških oblačil in talarjev. 281 10-10

207 13-10

Največji izbor
elegantnih

solnčnikov

priporoča po najnižjih cenah

L. Mikusch

v Ljubljani, Mestni trg 15.

Štajersko deželno kopelišče Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Polčane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo - solnato - kisl-
kasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških
avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihal-
nih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sred-
stvo, 303 20-4

razpošilja vselej sveže napolnjeno

deželna glavna zaloga v deželni hiši v Gradcu in
kopeliščno oskrbnistvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislavoda se povsodi prodaja.

Orglavec,

40 let star, samec, ob enem spreten mizar in umen čebelar
ter poštenega vedenja, želi pri kaki srednji fari dobiti
službo orglavca in cerkvenika.

Jožef Rangus,

358 3-2

pošta: Rimske Toplice, Štajersko.

Prodá se po jako nizki ceni v
Ljubljani 353 3-2

jednonadstropna hiša z vrtom

pripravna za obrt, pod ugodnimi pogoji.

Več je poizvedeti pri upravnistvu »Slovenca«.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate,
motike, krampe, vile,
vsakovrstne žage in pile,
lonci (železoliti in plošče-
vinasti), nagrobni križi,
različna mizarska, tesar-
ska, kovaška, ključa-
ničarska in usnjarska
orodja.

Štečilniki, peči, ko-
vano in valano železo,
vsakovrstno kuhinjsko
orodje, kovanja za
okna, vrata in cele hiše.
Železniške šine za oboke,
cement, štorje za stropne.

Zaradi opustitve trgovine

oblastno dovoljena

popolna razprodaja

vsakovrstne železnine po
tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim
društvom si vsakovrstno železnino najceneje
naročiti. 293 26

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsa-
kovrstne tehtnice, plo-
ščevina vsakovrstna, ka-
kor: mesingasta, pokfa-
nasta, bakrena, cinka-
sta in pocinkana, bela
in črna. Trombe za vodo
in gnojnice. Svetilke in
kovanja za kočije. Vsa-
kovrstne ključalnice, me-
singaste kljuge, pante in
zapahe. Ledene omare
in pipe za pivo. Kroglice
in keglje za kegljanje
itd. itd. itd.

Zavod

za 320 26-2

umetno slikarstvo
na steklu.

B. ŠKARDA

Specijalni zavod

za

slikanje na cerkvena okna
v vsakem slogu in izdelavi.

v BRNU.

Ceniki, troškovniki,
načrti, škeice in
vsakoršen strokovni na-
svet brezplačno.

Sedemkrat odlikovan
s prvimi nagradami.

J. ČERNE

v Ljubljani, Kongresni trg št. 4,
v Gerberjevi hiši. 336 10-3

Izborna zaloga
najrazličnejših ur.

Razpis zmanjševalne dražbe.

Dne 23. maja t. l. se bode v Vasi pri Fari poleg Kostelja
v šolskem poslopju vršila zmanjševalna dražba za oddajo zgradbe
nove šole, oziroma prirejenje hiše v šolske namene.

Stroški znašajo:

Za zidarska dela	4480 gld. — kr.
Za kamnoseška dela	63 " 76 "
Za tesarska dela	1623 " — "
Za mizarska, ključavničarska, kleparska, ple- skarska, steklarska in pečarska dela skup	1827 " 24 "
Za šolsko opravo	382 " — "
Skupaj	8382 gld. — kr.

Načrti, proračuni in dražbeni pogoji so pri šolskem vodstvu na ogled.
Dražba se bo vršila skupno.

Vložiti je 5% jamščino od proračunjene svote v gotovini ali vred-
nostnih papirjih.

Tudi pismene ponudbe se bodo sprejemale.

Vas pri Fari (pošta Banjaloka na Kranjskem), dne 4. maja 1898.

Za kraj. šolski svet:

Martin Briški,
predsednik.

329 3-3

Primerna birmanska darila!

Priporočam svojo bogato, veliko zalogo vsakovrstnih

ur, verižic, uhanov, prstanov
po najnižjih cenah.

Vabim na mnogobrojen obisk ter pošiljam cenike po
pošti zastoj. 82 12-5

FR. ČUDEN,
urar v Ljubljani.

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih to-
varn (Peugeot, Bren-
nabor, Liglet Cycle
„American“ in druge)

priporočata podpisana
po kolikor mogoče
nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča
popravila se bodo točno,
solidno in po nizki ceni
izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevanje.

Z velespoštovanjem

206 20-10

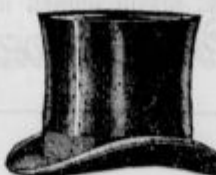
Bohinec & Majcen,
Dunajska cesta šte. 5.

Ondi je tudi mehanična delalnica.

Vodno-zdravilne toplice v Kamniku na Kranjskem

masažo, telovadbo. Zdravniški voditelj: **dr. Wackenreiter.** Stanovanja po ceni, sobe
od 40 kr. do 1 gld. 30 kr. v zdravilišču in v 4 vilah, ki so v zvezi s toplicami in
parkom. Izvrstna restavracija, pensijon 1. raz. 1 gld. 36 kr., 2 raz. 70 kr. na dan. —
Prospecte pošilja vodstvo. 243 15-7

prav blizu mesta (železniška postaja), ob znožji
kamniških planin, v krasni legi, z lepimi spre-
hajališči po smrečji, lov, tudi na postrvi, prelepa
zdravilnica z verandami, toplice z banjami in
dušem, basin za plavanje, pokrito hodišče, igrišče
in telovadnica, zdravljenje po **Kneippovem**
načinu, po želji tudi drugače: s pitjem, elektriko,
načinu, po želji tudi drugače: s pitjem, elektriko,

Najnovejše in najboljše

klobuke

za gospode in dečke 196 10-8

Izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in
angleških tovarn

priporoča v največji izbi in po najnižjih cenah
velespoštovanjem

C. J. HAMANN,
Mestni trg šte. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegov. tovarn za klobuke

W. Ch. Pless, Dunaj, in Jos. Pichler, Gradec.

Klobuki se izdelujejo natančno po označeni
meri in obliki in se prevzemajo tudi stari klo-
buki v barvanje in oblikovanje.

Neopremčljivi
dežni plašči
(favelofski)
od gld. 6.— pri
Eričar & Mejač-u
Ljubljana,
Prešernove ulice
šte. 9.

Redka prilika za izredno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečastitemu p. n. občin-
stvu uljudno naznaniti, da prodajam vso
svojo zalogo

**juvelov,
zlata in srebra,**

mej temi tudi zadnje novosti,

počenši z 11. majem

za kupno ceno in tudi pod to.

Velespoštovanjem

J. Kapsch,
juvelir v Ljubljani.

349 3

Dunajska borza.

Dne 17. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 85 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 10 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 90 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 25 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	356 " 50 "
London vista	120 " 90 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 97 1/2 "
20 mark	11 " 78 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 56 "
Italijanski bankovci	44 " 12 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 17. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 35 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	129 " 50 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " 50 "
Posojilo goriskega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Priporitne obveznice državne železnice	219 " — "
južne železnice 3%	182 " — "
južne železnice 5%	126 " — "
dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	172 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " 30 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	84 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 40 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3505 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	433 " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	72 " — "
Splošna avstrijska stavbinska družba	114 " — "
Montanska družba avstr. plan.	164 " 25 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 " — "
Papirnih rubljev 100	128 " — "

Nakup in prodaja

vrakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.